

16.12.2024 Muistio

Valtiovarainministeriön vero-osasto

Asia: HEVE-selvityshankkeen (VN/26808/2023) kuuleminen

Suomen Kunto- ja terveystuotantakeskusten Yhdistys SKY on vaihtanut nimeään, olemme jatkossa Liikuntayrittäjät ry. Kiitämme saamastamme kuulemispyynnöstä ja mahdollisuudesta alustukseen alla olevaan asiaan.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa on useita henkilöiden tuloverotusta ja eräitä muita verotusta koskevia selvityskirjauksia. Valtiovarainministeriö on asettanut hankkeen edellä mainittujen selvitysten laatimiseksi, jonka toimikausi on 19.9.2023 – 31.5.2026 ([Henkilöiden tuloverotusta ja eräitä muita verotusta koskevia muutoksia selvittävä hanke - Valtiovarainministeriö](#)).

Hankkeessa on käynnistetty selvitykset muun muassa seuraavista liikunnan verotukseen liittyvistä kirjauksista:

- Selvitetään ja arvioidaan mahdollisuuksia liikunnan tukemiseen verotuksen keinoin.
- Selvitetään liikuntasetelin käyttöalan laajentamista kalastus- ja eräpalveluihin.

Lisäksi valtiovarainministeriön vero-osastolla on käynnistetty arvonlisäverotusta koskeva selvitys liittyen hallitusohjelman kirjaukseen:

- Selkiytetään liikunta-alan toimijoiden arvonlisävero-kohtelua liikkumiseen kannustavaksi.

Liikunnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tutkitun tiedon perustella liikkumisella on merkittävät terveys- ja hyvinvointivaikutukset¹. Liikkumattomuuden ja passiivisuuden lisääntymisen tuomaa kustannusten kasvua sekä toiminta- ja työkyvyn alenemista on hillittävä. Liikkumattomuuden ja paikallaan olon kustannukset maksavat yhteiskunnalle yli neljä miljardia vuosittain^{2 3}. Liikkumisen myönteiset vaikutukset fyysiseen,

¹ <https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-vaikutukset/>

² <https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumattomuuden-kustannukset/liikkumattomuuden-kustannukset-suomessa/>

³ https://repo.thl.fi/sites/terveysuomi/ilmioraportit_2023/fyysinen_aktiivisuus_ja_istuminen.html

16.12.2024 Muistio

psykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin ovat merkittävät^{4 5}. Verotuksen kiristyminen on heikentänyt ja heikentää terveyttä edistävän liikunnan saavutettavuutta ja tavoitteiden toteutumista.

Valtion Liikuntaneuvoston julkaisemissa Valtiovarainministeriön tulokorteissa on liikkumiseen ja terveyden edistämiseen liikunnan keinoin liittyviä toimenpiteitä. Tulokorttien tavoitteita ovat mm. aktiivista liikkumista, liikuntaa ja urheilua tukeva verotus⁶.

Lokakuussa toteutetun kansalaispulssin osalta 86 prosenttia vastaajista pitää liian vähäistä liikkumista merkittävänä yhteiskunnallisena haasteena Suomessa⁷.

Kansalaisten terveystietoisuus on lisääntynyt ja käyttäytymisen muutoksen tueksi tarvitsemme liikuntaan kannustavia verotoimenpiteitä.

Alalla on merkittävä positiivinen vaikutus kansanterveyteen, sillä se edistää fyysistä ja henkistä hyvinvointia sekä vähentää terveydenhuollon kustannuksia pitkällä aikavälillä. Valtion arvonlisäverokannan korotus kohdistuu suoraan näitä tuottavien yritysten palveluihin, joilla on jo ennestään ollut kilpailukykyhaasteita jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Verotusmuutokset vaikuttavat kuluttajahintoihin pitkällä aikavälillä ja siten myös kysynnän hintajouston mukaisesti palveluiden käyttöön.

Elinikäinen terveyttä edistävän liikkuminen on kansalaistaito. Liikuntayrittäjät viittaa aiemmin SKY:n antamiin lausuntojen sisältöihin, jossa verotukseen liittyvistä asioista ovat olleet esillä. Alla SKY:n lausunnot linkeineen:

---

⁴ <https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-vaikutukset/>

⁵ <https://thl.fi/aiheet/elintavat-ja-ravitsemus/liikunta/liikunnan-terveyshodyt>

⁶ <https://www.liikuntaneuvosto.fi/tuloskortit/valtiovarainministerio/>

⁷ <https://valtioneuvosto.fi/-/kansalaispulssi-kansalaisten-mielialassa-ja-luottamuksessa-tulevaisuuteen-ei-muutoksia-liian-vahaista-liikkumista-pidetaan-merkittavana-yhteiskunnallisena-haasteena>

16.12.2024 Muistio

Valtiovarainministeriö, hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta⁸

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto, HE 141/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta⁹

Verohallinnolle toimitettu lausunto diaarinumero VH/6224/00.01.00/2024, Verotusyksikkö pyytää lausuntoa luonnoksesta Verohallinnon ohjeeksi, Liikuntapalvelujen arvonlisäverokanta¹⁰.

Liikunnan tukeminen verotuksellisin keinoin

Investoinnit ja työllisyys

Liikunta-alan yritykset investoivat ja työllistävät sekä muodostavat laajan ja vaikuttavan ekosysteemin, jonka arvo on arviolta n. 6 miljardia euroa. Verotuksella on liikuntatoimijoiden ekosysteemin sisällä merkittäviä vaikutus investointikyvykkyyteen, käyttöihin, kuluttajiin ja asiakkaisiin palveluiden saatavuuden osalta.

Julkinen sektori, urheilu- ja liikuntaseurat ja järjestöt käyttävät yksityisiä liikuntaolosuhteita ja -palveluita, samoin kuluttajat tai eri toimijoidenasiakkaat. Palveluliiketoiminnan sisällä verotuksella ja palveluohjauksella voidaan vaikuttaa positiivisesti kustannusten rakenteiden muutoksiin ja kannustaa liikkumiseen. Yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset edellyttävät nykyistä enemmän dynaamisten vaikutusten hyödyntämistä taloudessamme. Investoinnit lisäävät työllisyyttä eli paikallista elinvoimaa, kysyntää ja liikkujan terveyttä. Vaikutukset voivat olla myös selkeitä kulujen säästöjä esim. sote-kuluissa.

Fyysinen aktiivisuus, terveystalouden ylläpitäminen, kuntouttava liikunta, liikunnan käypähoito sekä ohjaus- ja neuvontapalvelut ovat teknologisten innovaatioiden, hyvinvointisovellusten ja mittareiden lisäksi tärkeä osa yhteiskunnan liikunnan ja

⁸ <https://sky-ry.fi/skyn-lausunto-valtiovarainministeriolle/>

⁹ <https://sky-ry.fi/suomen-kunto-ja-terveysliikuntakeskusten-yhdistys-sky-ryn-kirjallinen-lausunto/>

¹⁰ <https://sky-ry.fi/sky-ryn-lausunto-verohallinnolle/>

hyvinvoinnin tukirankaa. Myös palvelu- ja tavarantoimittajat ovat olennainen osa liikkumisen toteuttajista. Tarvitsemme kaikkien liikunta-alan toimijoiden yhteisten resurssien hyödyntämistä ja selkeää työjakoa. Liikkuminen on positiivinen ratkaisu ja keino hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Olemme myös esittäneet kansallista kuntosalikorttia lihaskunnan ylläpitämiseen, jonka voisi vähentää henkilökohtaisessa verotuksessa (☺).

Kannusteet ja tuki - ehdotuksia

Lasten ja nuorten liikunnan osalta Harrastamisen Suomen-mallin kehittäminen yhdessä kuntien ja liikuntatoimijoiden kanssa, jossa kannustavalla verotuksella sekä yhteistyöllä mahdollistetaan valtion rahoitukselle kunnan myöntämän tukisumman sisälle liikkumispalveluiden valinta= harrastustakuu. Digitaalinen palvelutarjotin, jossa mahdollisuudet – oppilaitoksen tuki ja neuvonta. Palvelutottajana voi olla yhdistys tai yritys. Esimerkiksi tyttöjen liikuntamuodot ovat usein myös yksityisten tuottamia liikuntapalveluja (tanssi, ratsastus, ryhmäliikunta jne.).

Toinen vaihtoehto voisi olla liikunta- ja kulttuurisetelin tyyppinen ratkaisu harrastesetelimallilla lapsille ja nuorille, jossa myöntäjänä voisi olla kunta tai valtio. Verovähennysoikeus esim. kotitalousvähennyksenä, jossa määrätty katto vähennysoikeudelle esim. 800 e vuodessa.

Liikunta- ja kulttuuriseteli - ehdotukset

Liikunta- ja kulttuuriseteleiden osalta säädettäisiin verovähennysoikeus myös toiminimiyrittäjille yhdenvertaisesti muiden yritysmuotojen kanssa - tällä vähennysoikeutta ei ole. Ehdotuksella tuetaan fyysistä aktiivisuutta ja terveyden edistämistä = kannustevaikutus ja terveyden sekä työ- ja toimintakyvyn paranemisen, jonka seurauksena myös sote-kulut vähenevät.

Arvon nostaminen

Liikunta- ja kulttuurisetelin arvon nostaminen max. 800 e ja sen indeksitarkistaminen jatkossa säännöllisin väliajoin (esim. kuluttajaindeksi).

Perustelut:

- 400 e arvo on pysynyt samana vuodesta 2009 asti. Sen lisäksi FCG:n ja setelipalveluja tuottavien yritysten laskelmien mukaan yritysverotuksen tuotto vähenisi, mutta markkina kasvaisi, työllisyys vaikutukset olisivat positiivisia. Julkisen talouden osalta kustannusvaikutus olisi 600 e korotukselle nettovaikutukseltaan 23

miljoonaa euroa ja 800 e osalta nettovaikutus olisi 45 miljoonaa euroa. Tällä olisi merkittävä kasvuvaikutus korona-, energiakriisin ja Ukrainan sodan vaikutuksista kamppailevalle liikuntayrittäjäkentälle.

Ehkäisevät palvelut ja hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen - ehdotuksia

Lasten ja nuorten liikunnalla voidaan vaikuttaa positiivisesti. UKK- instituutti on todennut, että, ”Liikunta on tärkeää pienestä pitäen esimerkiksi lapsen luuston ja motoristen taitojen kehittymiselle. Liikkuminen auttaa lasta kehittymään kestävämmäksi ja taitavammaksi. Nuorilla liikunta on tärkeää myös sosiaalisen vuorovaikutuksen vuoksi.”¹¹ Liikunta-alan yritykset tuottavat myös ko. ryhmälle erilaisia liikkumiseen liittyviä palveluja ja olosuhteita. Niiden tunnistaminen osana palveluverkkoa ja verotukselliset tukitoimet alennetulla alv-kannalla ovat tärkeitä. Nuorille suunnattu tarvelähtöinen henkilökohtainen personal trainer-tyyppinen elintapaohjausmalli tukisi elämän hallintaa ja fyysistä aktiivisuutta. Nykyisessä alv-mallissa palvelu on yleisessä alv-luokassa. Tavoitteena on siirto osaksi raja- ja yhdyspintapalveluja moniammatillisella monituottajamallilla sekä alv 0 palveluna.

Aikuiset

Aikuisten liikunnan osalta hyvinvointialueet ja kunnat ovat keskeisessä roolissa palveluohjauksen ja kustannusvaikuttavuuden kannalta. Elintapaohjaus sisältäen liikuntaneuvonnan (hyvinvointialue) tai kunnan liikuntaneuvonta ovat ns. maksuttomia julkisen puolen palveluja, joiden tuotantoa kannattaa ohjata yrityksille, joilla on valmiit olosuhteet ja henkilökunta. HYTE-mallien käytäntöihin alv-kannoilla on merkitystä. Samoin Liikunnan käypähoidolla ja kuntouttavalla liikunnalla.

Ikäihmiset

Ikäihmisten osalta toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen ovat keskeisessä roolissa. Liikuntapalveluiden osalta voimme tukea kotona-asumista, edistää toimintakykyä ja elämänlaatu sekä arjen askareissa selviytymistä.

Elintapaohjaus ja liikuntaneuvonta – hebu pilotoinnit

THL:ltä ilmestyi juuri tutkimus, jossa elintapaohjaus vähensi ikääntyneiden terveyspalvelujen käyttöä ja kustannuksia. Tutkimus osoitti, että monipuolista elintapaohjelmaa noudattaneilla oli seurannan aikana keskimäärin kuusi sairaalassaolopäivää vähemmän kuin vertailuryhmällä, ja myös päivystyskäynnit

¹¹ <https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-vaikutukset/liikunta-ja-lapsen-ja-nuoren-kehittyminen/>

16.12.2024 Muistio

olivat harvinaisempia. Interventioryhmään kuuluvilla sairaalapäivien ja päivystyskäyntien kustannukset olivat seurannan aikana noin 4000 euroa pienemmät kuin vertailuryhmään kuuluvilla¹². Kysymyksessä on ns. Finger-malli¹³

Hyvinvointialueille ehdotamme pilotit elintapaohjaukseen henkilökohtaisen budjetointia käyttäen. liikunnan osalta on jo lähes valmis malli kirjoitettuna STM:ssä Sipilän hallituskauden lopulla. Se tulee päivittää ja ottaa käyttöön. palvelut mallissa alv 0 tai alennetulla tarpeen mukaisesti ja lähetekäytäntöjen mukaan.

Lääkärinlähete ja liikunta

Ehdotamme, että lääkärinläheteellä suoritettava liikunnan käypähoito ja kuntouttava liikunta olisivat ”liikunta on lääke”- mallilla alv 0-palvelua.

Työ- ja toimintakyky

Liikunta-alan yritykset tarjoavat palveluita, jotka edistävät terveyttä, vähentävät sairauspoissaoloja ja parantavat elämänlaatua.

Työ- ja toimintakyvyn osalta työterveyshuollossa tulisi ottaa käyttöön elintapaohjus- ja liikuntaneuvonta osana terveyden palvelupolkua. Palvelu toimisi ehkäisevänä alv 0-palveluna.

TE-uudistuksen seurauksena työvoimapalvelut siirtyvät kunnille. Työttömien työ- ja toimintakyvyn tukemiseen liikunnan eri tukimalleista olisi varmasti hyötyä työllistymisen tukemisessa – henkilökohtaisen palvelun avulla on ko. ryhmässä merkitystä samoin esim. päihde- ja mielenterveyskuntoutujien liikuttamisessa.

Myös kotoutumisen tukipalveluissa monikulttuurisella puolella liikunnan alv-kannalla on merkitystä saavutettavuuteen.

Ikäihmiset

Ikäihmisten palvelut ja verotukseen liittyviä ehdotuksia:

¹² <https://thl.fi/-/elintapaohjaus-vahensi-ikaantyneiden-terveyspalvelujen-kayttoa-ja-kustannuksia>

¹³ https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/144462/TT_Finger-toimintamalli_FI_vedos_3.pdf?sequence=1&isAllowed=y

16.12.2024 Muistio

Ikäihmisten yli 65-vuotiaiden kotiin vietävät henkilökohtaiset liikuntapalvelut alv 0% (sosiaalihuollon tukipalvelut) ja oikeus kotitalousvähennykseen (vähennykseen katto).

Toimintakyvyn ylläpitämiseksi yli 75-vuotiaiden kaikki liikuntapalvelut arvonnisäverottomaksi.

Käypähoitoon ja kuntouttavaan liikuntaan voidaan käyttää myös henkilökohtaisen budjetoinnin mallia ikäihmisille.

Liikunta-alan toimijoiden arvonnisäverokohtelu liikkumiseen kannustavaksi

Koko liikunta- ja urheilutoimijoiden pitkäaikaisen tavoitteena on ollut yksi yhtenäinen alin arvonnisäverokanta. Verohallinnolle toimitetussa lausunnossa toteamme, että liikuntakentän palvelutuottajien oikeusvarmuus tulee varmistaa lain soveltamisessa. Tämä edellyttää ohjeistuksen selkeyttämistä.

Liikunnan määrittely

Verohallinto toteaa, että liikuntaa ei ole ohjeissa määritelty – se tulee tehdä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ehkäisevät palvelut, digitaalisuus sekä tekoäly haastavat koko kommentoitavan ohjeistuksen sisältöä. Liikuntayritysten uusiutumiskyvykkyyden ja innovaatioiden kautta syntyy jatkuvasti uusia liikuntapalveluiden konsepteja, tuotebrändejä ja tuotepalveluja sekä palvelupaketteja liikkumisen edistämiseksi. Yksi alennettu arvonnisäverokanta ratkaisisi monta asiaa. Hallitus korotti arvonnisäveron yleistä kantaa 1,5 prosenttiyksikköä 25,5 prosenttiin syyskuun alussa. Asiantuntija-arvioissa on jo nyt todettu, että tehty korotus vahvistaa julkista taloutta arvioitua vähemmän. Uusi korotus synkentää tilannetta entisestään. Kun hallitus on näin päättänyt alan toimijat esittävät verotusohjeen yksinkertaistamista siten, että liikunta olisi aina alannetussa yhteisessä verokanassa.

Alennetun alvin perusteet ja määrittelyn tärkeys

Alennetuilla liikunnan arvonnisäverokannoilla on ollut historialliset perusteet. Alennetun verokannan käyttöönoton tavoitteena on ollut lieventää ei-kaupallisten ja kaupallisten liikuntapalvelujen erilaista verokohtelua (HE 283/1994 vp). Tätä tavoitetta tulisi edelleen edistää voimakkaasti. Yleisen arvonnisäverotuksen korotus ja ensi vuoden alussa päätetty korotus vievät tätä tavoitetta yhä kauemmas. Liikunnan määrittelemättömyyden vuoksi kilpailuneutraliteetti kysymykset ovat jatkossa entistä ongelmallisempia liikunnan palvelutuotannon

16.12.2024 Muistio

osalta. Yleishyödylliset yhdistykset ovat arvonlisäverovelvollisia vain toiminnasta, josta saatu tulo on tuloverolain (1535/92) mukaan yhteisön veronalaista elinkeinotuloa. Ohjeessa todetaan, että urheilu- ja liikuntaseurat eivät tämän vuoksi yleensä suorita arvonlisäveroa harjoittamastaan liikuntatoiminnasta.

Kun liikunnan käsitettä ei ole määritelty, sitä on kuitenkin sovellettu urheilun kannalta, jossa liikunnan määrittelyssä voidaan yhtenä tekijänä ottaa huomioon se, harjoitetaanko asianomaista liikuntamuotoa valtakunnallisesti organisoitujen virallisten urheilu- ja lajiliittojen puitteissa. Keskeiseksi kysymykseksi nousee jälleen urheilun määrittely, jota ei myöskään ole arvonlisäverolaissa määritelty – ainoastaan sitä toteuttavat toimijat yleishyödyllisellä statuksella. Nykyisin myös urheiluun liittyviä liikuntapalveluita myydään kuluttajapalveluina tai jäsenpalveluina. Määrittelyillä on merkitystä, samoin verokohtelulla.

Kuluttajapalveluiden osalta Suomen veropolitiikka on yksi EU:n korkeimmista. Tarvitsemme palveluliiketoiminnan kansallista kasvustrategiaa – ei verokorotuksia, jotka syövät kuluttajan ostovoimaa, vaikeuttavat yritysten toimintaa, hidastavat investointeja ja vaikeuttavat työllistämistä.

Investointien osalta alvin korotusten vaikutus heijastuu suoraan yritysten investointikykyyn, ja osa yrityksistä on leikkaamassa merkittävästi investointeja. Kysymys on useista miljoonista euroista.

Kuluttajakäyttäytymiseen ja palveluiden kustannuksiin alv-muutoksilla on merkitystä. Nostot lisäävät liikunnan polarisaatiota olosuhteiden rakentamisen ja palveluiden tarjonnassa ja sen kohdentumisessa. Kokonaisuudessaan alvin korotukset vaikuttavat yritysten kannattavuuteen (yleinen korotus ja tuleva korotus).

Vero-ohjeistuksen yksinkertaistaminen olisi selkeä normipurku se vähintäsi merkittävästi kaikkien liikunnan palvelutuottajien hallinnollista takkaa. Nykyinen käytäntö aiheuttaa jatkuvia tulkintoja eri oikeusasteissa sekä yritysten tekemiä ennakkoverotusratkaisuja (yrityskohtaisia). Tulkinnat vaihtelevat eri alueilla ja tilanne aiheuttaa jatkuvia verokannan epäselvyytilanteita mm. ryhmän määrittäminen ja palvelun antajan koulutus.

Ongelmaksi on noussut myös ammattinimikkeisiin liittyvä alv-kohtelu. Liikunnan harjoittamiseen sovelletaan alennettua verokantaa, mutta opetus- ja, valmennuspalveluista eli henkilökohtaisista palveluista (Pt-palveluista) alv on yleisessä verokannassa. HYTE-SOTE ympäristössä terveys- ja hyvinvointipalvelut kuuluvat alv 0-luokkaan. Terveystieteiden ammattilaisen tarjoaman liikuntapalvelu voi olla palvelun sisällön osalta alv 0%:lla, kun se liikunnan ammattilaisen tuottamana on 25,5 % alvilla. Ryhmäliikunnassa tilanne on alv 0

16.12.2024 Muistio

versus alv 14 % vuoden alusta. Valton liikuntaneuvosto on tehnyt selvityksen, jonka tavoitteena oli selvittää, miten liikkumisen edistäminen huomioidaan osana keskeisiä sosiaali- ja terveydenhuoltoalan ammattilaisten koulutuksia. Selvitys osoittaa, että koulutusten sisällöissä on puutteista liikunnan ja terveyden edistämisen osalta sekä lisäkoulutuksen tarve on tärkeässä roolissa¹⁴. Liikunnan ammattilaisten arvostukseen ja työllisyyden edistämiseen voidaan myös vaikuttaa alv-kannoilla.

Myös hyvinvointisovellukset ovat osa tulevaisuutta ja palvelukokonaisuutta samoin kuin mitattavat palvelut sekä erilaiset tekoäly-ympäristöön liittyvät palveluinnovaatiot. Yksi yhteinen verokanta helpottaisi myös näitä kokonaisuuksia.

Yhteenvetona

Liikuntaan kannustava verotus on laaja kokonaisuus, jossa arvonlisäverolla on myös erittäin suuri merkitys palvelun käyttäjälle. Tärkeintä olisi nyt selvittää ja selkeyttää koko laajaa kokonaisuutta sekä tehdä kasvun tukemiseksi ripeitä päätöksiä. Liikuntaseteleiden osalta olisi hyvä tarkentaa liikunnan määritelmä, jota voidaan maksaa liikuntaedulla. Kuulemisessa on esillä mm. liikuntaseteliin liittyvä laajennus kalastus ja eräpalveluihin. Luontoliikunnan palvelut, liikuntamatkailu- ja eräpalveluiden liikuntaan liittyvien palveluiden laajentamiseen tulee paneutua huolella. Näillä palveluilla on myös yrityskehittämisessä kasvupotentiaalia.

Ehkäpä myös TOL-luokitusten osalta olisi hyvä käydä myös keskustelu, liikunta-alan yritykset eivät ole vain yhden TOL-luokan alla, jolloin taloudellinen vaikuttavuus voi jäädä suurelta osin tunnistamatta.

Suomessa väestökehitys ja huoltovarmuus sekä huoltosuhde ovat yhteisiä huoliamme. Liikunnalla on positiivinen vaikutus kansalaiseen, kansanterveyteen ja talouteen. "Liikunnan tukeminen verotuksellisin keinoin on yksi parhaista sijoituksista, jonka Suomi voi tehdä kansanterveyden, työllisyyden ja huoltovarmuuden hyväksi."

Olemme valmiina yhteistyöhön selvitys- ja toimenpidevalmisteluissa.

Suomalaiset ansaitsevat voida hyvin myös jatkossa.

Liikuntayrittäjät ry:n puolesta:

¹⁴ <https://www.liikuntaneuvosto.fi/lausunnot-ja-julkaisut/sote-koulutusselvitys/>

16.12.2024 Muistio

Lari Raitavuo
Puheenjohtaja
lari.raitavuo@erimover.com

040 189 5883

Riitta Hämäläinen-Bister
Toiminnanjohtaja
riitta@sky-ry.fi (jatkossa vuoden vaihteen

jälkeen riitta@liikuntayrittajat.fi)

040 515 4449